

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה דף טז of מסכת עבודה זרה
Some of the topics we will learn about include.

A continuation of the discussion of the Issur

אין מוכרין להם בהמה גסה

In all places, one may not sell a large animal to a non-Jew even where there is no concern for רביעה, because there is a concern for

מעביד ביה מלאכה

That the non-Jew will make the animal do work on Shabbos.

The Machlokes regarding

שבורה

Whether the Issur also applies to an animal that is crippled and cannot work?

The question of

שור של פטם

Whether the Issur applies to a fattened ox that is currently not fit for work?

The Machlokes regarding

סוס

Whether the Issur applies to a horse, that only carries people, but does not do work.

אין מוכרין להם דובין ואריות

וכל דבר שיש בו נזק לרבים

One may not sell to a non-Jew, bears, lions, and all animals that might cause harm to the public.

The Machlokes regarding the status of חיה גסה, a large non-domesticated animal, such as a lion, regarding the איסור מכירה גסה

הרי היא כבהמה גסה

And it's certainly prohibited to be sold

OR

הרי היא כבהמה דקה

And it depends on the מנהג

However, all agree that regarding פירכוס,

חיה גסה

הרי היא כבהמה דקה

B The Halachah of פירכוס is as follows:

The Mishnah in חולין states:

השוחט את המסוכנת

עד שתפרכס או ביד או ברגל

If a person slaughtered a sickly animal, the meat is permitted to be eaten only if the animal showed a sign of life, in that it moved its hand or foot after the שחיטה. If it did not, the meat is forbidden, because as Rashi explains

הוי כמתה קודם שחיטה

We consider the animal dead even before it was slaughtered.

And the Mishnah there makes a distinction between בהמה דקה and בהמה גסה:

In a case of a בהמה דקה, it must stretch out its hand AND pull it back - in both directions - to be Kosher. Otherwise, it's forbidden.

While in a case of a בהמה גסה, it's sufficient if it moved its hand only in one direction.

אין בונין עמהם

בסילקי גרדום איצטדייא ובימה

One may not help the non-Jews build structures in which they execute people.

A

אין מוכרין להם בהמה גסה
מעביד ביה מלאכה

שבורה

שור של פטם

סוס

אין מוכרין להם דובין ואריות
וכל דבר שיש בו נזק לרבים

חיה גסה

B

פירכוס

השוחט את המסוכנת
עד שתפרכס או ביד או ברגל

The distinction between
בהמה דקה - בהמה גסה

אין בונין עמהם
בסילקי גרדום איצטדייא
ובימה

1 So, let's review ...

The Mishnah mentioned a Machlokes regarding the Issur of
 אין מוכרין להם בהמה גסה
 In all places, one may not sell a large animal to a non-Jew even where there is no concern for רביעה, because there is a concern for
 מעביד ביה מלאכה
 That the non-Jew will make the animal do work on Shabbos.

The רבנן hold
 אין מוכרין
 עגלים וסייחים שלמין ושבורין
 The Issur applies to ALL large animals, even a young calf or donkey, and even if the animal is crippled and cannot work, because as Rashi explains
 גזירה דילמא אתי לאחלופי
 ואתי למיזבן גדולים ושלמים
 If these were permitted, one might come to also sell large healthy animals that can work.

While
 רבי יהודה מתיר
 בשבורה
 רבי יהודה permits selling a large animal that is crippled to a non-Jew;
 מפני שאינה יכולה להתרפאות ולחיות
 As Rashi explains, since this defect cannot be healed, the non-Jew won't keep the animal alive and he intends to slaughter it immediately; and therefore,
 לא חזי ליה ישראל ביה עכו"ם
 דתיפוק חורבה מיניה לזבונני שלימה
 A Jew won't see this animal in the non-Jew's possession that might bring him to sell a healthy animal. ®

The רבנן however forbid even שבורה, because
 כיון דמרביעין עליה ויולדת
 אתו לשהויה
 The non-Jew will keep the animal alive to produce offspring;
 ומאן דחזי לה בי עובד כוכבים
 יליף מינה לזבונני שלימה

While רבי יהודה was not concerned for שבורה, because
 לא מקבלת זכר
 A non-Jew will not mate.

=====

1

From the previous Mishnah...

אין מוכרין להם בהמה גסה

In all places, one may not sell a large animal to a non-Jew even where there is no concern for רביעה, because there is a concern for
מעביד ביה מלאכה
 That the non-Jew will make the animal do work on Shabbos.

רבי יפ/דפ
מתיר בשבורה
 רבי יהודה permits selling a large animal that is crippled to a non-Jew;
מפני שאינה יכולה להתרפאות ולחיות

As Rashi explains, since this defect cannot be healed, the non-Jew won't keep the animal alive and will slaughter it; therefore,
לא חזי ליה ישראל ביה עכו"ם
דתיפוק חורבה מיניה לזבונני שלימה

A Jew won't see this animal in the non-Jew's possession that might bring him to sell a healthy animal.

because
 רבי יהודה was not concerned for שבורה,
 because

לא מקבלת זכר
 A non-Jew will not mate.

רב
אין מוכרין עגלים וסייחים שלמין ושבורין
 The Issur applies to all large animals, even a young calf or donkey, and even if the animal is crippled and cannot work,

because as Rashi explains גזירה דילמא אתי לאחלופי ואתי למיזבן גדולים ושלמים
If these were permitted, one might come to also sell large healthy animals that can work.

because
כיון דמרביעין עליה ויולדת אתו לשהויה
 The non-Jew will keep the animal alive to produce offspring;
ומאן דחזי לה בי עובד כוכבים יליף מינה לזבונני שלימה

2 The Gemara proceeds to inquire
איבעיא להו
שור של פטם מהו
Is a Jew permitted to sell a fattened ox that cannot work?

תיבעי לרבי יהודה
תיבעי לרבנן
This question is according to both רבי יהודה and the רבנן:
תיבעי לרבי יהודה
עד כאן לא קא שרי רבי יהודה אלא בשבורה
דלא אתי לכלל מלאכה
אבל האי דכי משהי ליה אתי לכלל מלאכה
אסור

Perhaps רבי יהודה permitted a crippled animal only because it will never be able to work, but he would prohibit a fattened animal because if the non-Jew waits until it becomes thin, it will be able to work?

OR

אפילו לרבנן לא קא אסרי התם
אלא דסתמיה לאו לשחיטה קאי
אבל האי דסתמיה לשחיטה קאי
אפילו רבנן שרו

Perhaps the רבנן prohibited a crippled animal only because it is not designated to be slaughtered, but they would permit a fattened animal because it is designated to be slaughtered?

This question remains unresolved.

=====

2
איכזיא אבו
שור של פטם מהו
Is a Jew permitted to sell a fattened ox that cannot work?

תיבעי לרבי יהודה - תיבעי לרבנן
This question is according to both רבי יהודה and the רבנן:

אסור רבנן
לא קא אסרי התם
אלא דסתמיה
לאו לשחיטה קאי
אבל האי דסתמיה
לשחיטה קאי
אפילו רבנן שרו
Perhaps the רבנן prohibited a crippled animal only because it is not designated to be slaughtered, but they would permit a fattened animal because it is designated to be slaughtered?

תיבין רבי יהודה
עד כאן לא קא שרי רבי יהודה אלא בשבורה
דלא אתי לכלל מלאכה
אבל האי דכי משהי ליה אתי לכלל מלאכה
אסור
Perhaps רבי יהודה permitted a crippled animal only because it will never be able to work, but he would prohibit a fattened animal because if the non-Jew waits until it becomes thin, it will be able to work?

This question remains unresolved.

3 The Mishnah proceeds with a second Machlokes:
 בן בתירא מתיר
 בסוס
 מפני שהוא עושה בו מלאכה
 שאין חייבין עליה חטאת
 As Rashi, in the Mishnah, explains;
 שאין מלאכתו אלא לרכיבה
 ורכיבה שבות היא ולא מלאכה
 משום דחי נושא את עצמו
 A horse is used only to carry people, and this is not
 forbidden on Shabbos מדאורייתא, because we consider that
 a live person carries himself.

While
 רבי אוסר
 מפני ב' דברים
 רבי forbids selling a horse to a non-Jew for two reasons:
 1.
 משום תורת כלי זיין
 Because the horse will be used as a weapon to kill those
 who fall during the battle.
 2.
 משום תורת בהמה גסה
 לכשיזקין מטחינו ברחיים בשבת
 Because when the horse becomes old it will be used to
 grind the mill, which is forbidden on Shabbos מדאורייתא.

א"ר יוחנן
 הלכה כבן בתירא
 =====

3 *The Mishnah continues* אלוף

בן בתירא
מתיר בסוס
permits selling a horse to a non-Jew;

**מפני שהוא עושה בו מלאכה
 שאין חייבין עליה חטאת**
As Rashi, in the Mishnah, explains;
 שאין מלאכתו אלא לרכיבה
 ורכיבה שבות היא ולא מלאכה
 משום דחי נושא את עצמו
*A horse is used only to carry people, and this is not
 forbidden on Shabbos מדאורייתא, because we consider
 that a live person carries himself.*

רבי
אוסר
מפני ב' דברים
forbids selling a horse to a non-Jew for two reasons:

<p>- 2 -</p> <p>משום תורת בהמה גסה לכשיזקין מטחינו ברחיים בשבת <i>Because when the horse becomes old it will be used to grind the mill, which is forbidden on Shabbos מדאורייתא.</i></p>	<p>- 1 -</p> <p>משום תורת כלי זיין <i>Because the horse will be used as a weapon to kill those who fall during the battle.</i></p>
---	--

א"ר יוחנן
הלכה כבן בתירא

4

Zugt Di Mishnah

אין מוכרין להם דובין ואריות
וכל דבר שיש בו נזק לרבים

One may not sell to a non-Jew, bears, lions, and all
animals that could cause harm to the public.

The Gemara cites רב חנן בר רבא, who said in the name of רב;

חיה גסה

הרי היא כבהמה דקה

לפירכוס

אבל לא למכירה

A large non-domesticated animal, such as a lion, is
somewhat like a small domesticated animal, in that
Regarding the Halachah of פירכוס, it is like דקה.
However, regarding the איסור מכירה לעכו"ם

חיה גסה

הרי היא כבהמה דקה

And therefore

בכל מקום אין מוכרין להם

In all places one may not sell a חיה גסה to a non-Jew.

While רב חנן בר רבא himself disagrees with רב and says
even regarding מכירה

חיה גסה

הרי היא כבהמה דקה

And therefore

מקום שנהגו למכור מוכרין

שלא למכור אין מוכרין

Whether or not a Jew may sell a חיה גסה depends on the
מנהג.

4

מלך

אין מוכרין להם דובין ואריות
וכל דבר שיש בו נזק לרבים

One may not sell to a non-Jew, bears, lions,
and all animals that could cause harm to the public.

The Gemara cites רב חנן בר רבא, in the name of רב;

חיה גסה

הרי היא כבהמה דקה

לפירכוס

אבל לא למכירה

A large non-domesticated animal, such as a lion, is
somewhat like a small domesticated animal,
in that regarding the Halachah of פירכוס,
it is like דקה.

However, regarding the איסור מכירה לעכו"ם

חיה גסה

הרי היא כבהמה גסה

And therefore

בכל מקום אין מוכרין להם

In all places one may not sell a חיה גסה to a non-Jew.

While רב חנן בר רבא himself says even regarding מכירה

חיה גסה

הרי היא כבהמה דקה

And therefore

מקום שנהגו למכור מוכרין

שלא למכור אין מוכרין

Whether or not a Jew may sell a חיה גסה
depends on the מנהג.

5 The Halachah of פירכוס is as follows, the Mishnah in מסכת חולין states:

השוחט את המסוכנת עד שתפרכס או ביד או ברגל

If a person slaughtered a sickly animal, the meat is permitted to be eaten only if the animal showed a sign of life, in that it moved its hand or foot after the שחיטה. If it did not, the meat is forbidden, because as Rashi explains הוי כמותה קודם שחיטה

We consider the animal dead even before it was slaughtered.

And the Mishnah there makes a distinction between בהמה דקה and בהמה גסה:

In a case of a בהמה דקה, it must stretch out its hand AND pull it back – in both directions – to be permitted.

Otherwise, it's forbidden.

While in a case of a בהמה גסה, it's sufficient if it moved its hand only in one direction.

And both רב and רבא בר חנן agree that regarding פירכוס חיה גסה

הרי היא כבהמה דקה

Because

דרכה לפשוט יד בהוצאת נפש

A חיה גסה usually stretches its hand at the time of its death.

=====

The Gemara concludes with a proof like רב that regarding

מכירה

חיה גסה

הרי היא כבהמה גסה

As the Braisa states

כשם שאין מוכרין להן בהמה גסה

כך אין מוכרין להן חיה גסה

ואפילו במקום שמוכרין להן בהמה דקה

חיה גסה אין מוכרין להן

תיובתא דרב חנן בר רבא תיובתא

=====

5

פירכוס

השוחט את המסוכנת עד שתפרכס או ביד או ברגל

If a person slaughtered a sickly animal, the meat is permitted to be eaten only if the animal showed a sign of life, in that it moved its hand or foot after the שחיטה. If it did not, the meat is forbidden,

because as Rashi explains

הוי כמותה קודם שחיטה

We consider the animal dead even before it was slaughtered.

And the Mishnah there makes a distinction between בהמה דקה and בהמה גסה:

In a case of a

בהמה דקה

it must stretch out its hand and pull it back – in both directions – to be permitted. Otherwise, it's forbidden.

While in a case of a

בהמה גסה

it's sufficient if it moved its hand only in one direction.

And both רב and רבא בר חנן agree that regarding פירכוס חיה גסה

הרי היא כבהמה דקה

Because

דרכה לפשוט יד בהוצאת נפש

A חיה גסה usually stretches its hand at the time of its death.

The Gemara concludes with a proof like רב that regarding

מכירה

חיה גסה

הרי היא כבהמה גסה

As the Braisa states

כשם שאין מוכרין להן בהמה גסה

כך אין מוכרין להן חיה גסה

ואפילו במקום שמוכרין להן בהמה דקה

חיה גסה אין מוכרין להן

תיובתא דרב חנן בר רבא תיובתא

6 The Mishnah continues
 אין בונין עמהם
 בסילקי גרדום איצטדייא ובימה
 One may not help the non-Jews build structures in which they execute people, such as
 בסילקי
 A high building where they judge and convict people, and throw them down to their death; and
 גרדום
 A building where they judge capital cases; and
 איצטדייא
 A building in which they conduct bullfighting; and
 בימה
 A tall narrow tower, from which they throw people to their deaths,

As Rashi explains; all these are forbidden to be built, because
 כדי שלא יתפש ישראל שם
 So that a Jew should not be arrested and be put to death there.

However, the Mishnah continues;
 אבל בונין עמהם
 בימוס'אות
 ובית מרחצאות
 One may help the non-Jews build an altar of one stone upon which they bring offerings for עבודה זרה, because as Rashi explains
 דהוי תשמיש דתשמיש לעכו"ם
 It is only an indirect usage for עבודה זרה.

And
 בית מרחצאות
 One may help the non-Jews build a bathhouse.
 However,
 הגיע לכיפה שמעמידין בה עבודת כוכבים
 אסור לבנות
 He is forbidden to help build the dome upon which they put the עבודה זרה.

6 *The Mishnah continues* משנה

**אין בונין עמהם
 בסילקי גרדום איצטדייא ובימה**
 One may not help the non-Jews build structures in which they execute people, such as...

<p>גרדום A building where they judge capital cases.</p> <p>בימה A tall narrow tower, from which they throw people to their deaths,</p>	<p>בסילקי A high building where they judge and convict people, and throw them down to their death;</p> <p>איצטדייא A building in which they conduct bullfighting.</p>
--	---

*As Rashi explains;
 all these are forbidden to be built, because
 כדי שלא יתפש ישראל שם
 So that a Jew should not be arrested and be put to death there.*

**אבל בונין עמהם
 בימוס'אות - ובית מרחצאות**
 One may help the non-Jews build a bathhouse.
 One may help the non-Jews build an altar of one stone upon which they bring offerings for עבודה זרה, because as Rashi explains
 דהוי תשמיש דתשמיש לעכו"ם
 It is only an indirect usage for עבודה זרה.

**הגיע לכיפה
 שמעמידין בה
 עבודת כוכבים
 אסור לבנות**
 He is forbidden to help build the dome upon which they put the עבודה זרה.

7 רבה בר בר חנה א"ר יוחנן

ג' בסילקאות הן

There are three types of basilica:

של מלכי עובדי כוכבים

The basilica where the non-Jewish kings live; and

ושל מרחצאות

The basilica of the bathhouses; and

ושל אוצרות

The basilica of the treasures;

The Gemara mentions two versions in רבא:

In one version רבא says

ב' להיתר

ואחד לאיסור

The latter two בסילקי are permitted to be built, but the first

בסילקי of the kings is forbidden to be built, because, ®

® שדנין שם נפשות

And this is alluded to in the Pasuk

לאסור מלכיהם בזיקים

While in the second version רבא says

כולם להיתר

All three בסילקי are permitted to be built.

And accordingly, the Mishnah must be understood as follows:

אין בונין עמהן בסילקי

של גרדום ושל איצטדייא ושל בימה

Only a בסילקי that was designated for capital cases may

not be built, but if it was designated for the king's

residence, it may be built.

7

רבא בר בר חנה א"ר יוחנן

ג' בסילקאות הן

There are three types of basilica:

של מלכי עובדי כוכבים

The basilica where

the non-Jewish kings live;

ושל מרחצאות

The basilica of the bathhouses;

ושל אוצרות

The basilica of the treasures;

רבא

ב' להיתר - ואחד לאיסור

The latter two בסילקי are permitted to be built,
but the first בסילקי of the kings is forbidden to be built,

because,

שדנין שם נפשות

And this is alluded to in the Pasuk

לאסור מלכיהם בזיקים

A second version

רבא

כולם להיתר

All three בסילקי are permitted to be built.

And accordingly,

the Mishnah must be understood as follows:

אין בונין עמהן בסילקי

של גרדום ושל איצטדייא ושל

בימה

Only a בסילקי that was designated for capital cases
may not be built,

but if it was designated for the king's residence,
it may be built.